

23. Mai 1873

**Lov om Børns og unge Menneskers Arbeide i Fabriker
og fabrikmæssige drevne Værksteder samt det
Offentliges Tilsyn med disse.**
(Indenrigsministeriet.)

Vi Christian den Niende osv., G. v.: Rigsdagen har vedtaget og Vi ved Vort Samtykke stadfæstet følgende Lov:

§ 1.

Arbeide i Fabrikker eller saadanne Værksteder og Arbejdssteder, hvor Arbeidet udføres paa fabrikmæssig Maade, er det Offentliges Tilsyn undergivet, forsaavidt dertil anvendes Personer under 18 Aar, hvad enten Arbeidet vedrører selve Fabrikationen eller nogen dermed i Forbindelse staaende Gjerning.

Hvorvidt noget Arbejdssted falder ind under ovennævnte Tilsyn, afgjøres i Tvivlstilfælde af Indenrigsministeren.

§ 2.

Børn, som ikke have fyldt det 10de Aar, maa ikke anvendes til det i § 1 omhandlede Arbeide.

Børn af Alder mellem 10 og 14 Aar maa ikke anvendes til det i § 1 omhandlede Arbeide mere end sex og en halv Time i Løbet af et Døgn, deri indbefattet en Hviletid af mindst en halv Time; ei heller i Tiden før Kl. 6 Morgen eller efter Kl. 8 Aften.

Børn af den nævnte Alder, som have været i Arbeide før Kl. 11 Formiddag, maa ikke arbeide i samme eller nogen anden Bedrift efter samme Dags Eftermiddag Kl. 1.

§ 3.

Unge Mennesker af begge Kjønn imellem 14 og 18 Aar maa ikke anvendes til det i § 1 omhandlede Arbeide mere end tolv Timer i Løbet af et Døgn, ei heller Tiden før Kl. 5 Morgen eller efter Kl. 9 Aften. Af den nævnte Arbeidstid af tolv Timer skal der tilstaaes de her ommeldte unge Mennesker til Hvile, og Maaltider mindst to Timer imellem Kl. 8 Morgen og Kl. 6 Aften, hvoraf een og en halv Time skal gives før Kl. 3.

§ 4.

Under Maaltiderne maa de i § 2, 2det Stykke, og § 3 ommeldte Børn og unge Mennesker ikke opholde sig i noget til Fabrikken eller Værkstedet hørende Rum, hvori der paa den Tid arbeides. Hvor Arbeidets Beskaffenhed medfører, at Luften i Arbeidsrummet opfyldes af Støv eller andre for Sundheden skadelige Stoffer, kan det af Sundhedspolitiet paabydes, at der anvises Arbeiderne et særligt Rum, i hvilket de i deres Fritid kunne opholde sig og indtage deres Maaltider.

§ 5.

Paa de i § 1 omhandlede Arbejdssteder maa Børn ei anvendes til Arbejde paa Folkekirkens Søn- og Helligdage.

§ 6.

Børn og unge Mennesker af Kvindekjønnen skulle under Arbejdet samt under Maaltiderne, hvor disse nydes paa Arbejdsstedet, holdes skilte fra Arbejdere af mandlig Kjønn, saavidt Arbeidets Beskaffenhed og Pladsen tillader det.

§ 7.

Naar Indenrigsministeren finder, at visse Arter af det i § 1 omhandlede Arbejde ere særlig anstrængende eller skadelige for Sundheden, kan det bestemmes, at en Forhøielse af de ovenfor fastsatte Aldersgrændser bør finde Sted for dette Arbejdes Vedkommende, eller forbydes, at Personer under 18 Aar deltage i samme.

Derhos kan Indenrigsministeren, naar det for en Fabrik eller et Værksted eller en vis Art af Fabrikker eller Værksteder af Hensyn til Arbeidets Afhængighed af Veir eller Aarstid, Arbejdsvirksomhedens Beskaffenhed eller andre lignende Forhold er af særdeles Vigtighed at erholde Lempelser i foranstaaende Bestemmelser om Arbejdstiden, hertil meddele Samtykke. Dog maa det i intet Tilfælde tilstedes at anvende Børn til Arbejde udenfor de i § 2, 2det Stykke, angivne Klokkeslet.

§ 8.

Forinden nogen Arbejdsgiver antager et Barn eller ungt Menneske til Arbejde, som omhandles i § 1, skal han forvisse sig om sammes Alder og Sundhedstilstand. I dette Øiemed skal det paagjældende Barns eller unge Menneskes Alder oplyses ved en Fødselsattest, og Arbejdsgiveren skal ved en efter hans Begjæring af vedkommende Embedslæge eller en anden autoriseret Læge foretagen Undersøgelse sikkre sig Bevis for, at den Paagjældendes Helbredstilstand ikke er til Hinder for, at han anvendes til det Arbejde, han skal udføre.

For Undersøgelsen og Udstedelsen af den fornødne Attest tilkommer der Lægen en Betaling af 24 Skilling, der udredes af Arbejdsgiveren. For Udstedelsen af Fødselsattester til Forevisning ved den heromhandlede Leilighed ydes ingen Betaling.

De nærmere Regler for den i denne Paragraf omhandlede Lægeundersøgelse fastsættes af Indenrigsministeren.

§ 9.

Børn, som ikke ere lovlig udskrevne af Skolen, maa ikke anvendes til Arbeide af den i § 1 omhandlede Beskaffenhed og paa de der angivne Steder hverken i den Tid, i hvilken det paahviler dem at besøge Skolen, eller i Løbet af mindst een Time før den Tid, de ere pligtige der at være tilstede. I dette Øiemed skal ethvert Barn, der tages i Arbeide, være forsynet med et Bevis fra Bestyreren for den Skole, som det besøger, indeholdende en Angivelse af den Tid, i hvilken Barnet skal være tilstede i Skolen, og Arbeidsgiveren maa ikke antage Barnet til Arbeide, forinden han har modtaget et saadant Bevis. Indretningen af disse Beviser fastsættes af Indenrigsministeren.

§ 10.

Der skal ved ethvert af de i § 1 omhandlede Arbeidssteder føres Register over de i samme arbejdende Børn og unge Mennesker, indeholdende Oplysning om de Paagjældendes Navn, Opholdssted og Alder, efter vedlagte Fødselsattester, og for Børnenes Vedkommende tillige om deres Forældres eller Pleieforældres Navn og Opholdssted, deres Skoletid samt de yderligere Oplysninger, som maatte findes tjenlige af Indenrigsministeren, der fastsætter Registrenes nærmere Indretning.

§ 11.

De omhandlede Arbeidssteder saavelsom Arbeidsvirksomheden og Værkerne i disse skulle være indrettede saaledes, at Arbeidernes Sundhed, Liv og Lemmer paa formaalstjenligste Maade beskyttes saavel under selve Fabrikationen som under Opholdet i Arbeidsrummet. Alle de løbende Dele af Værket saavelsom alt Redskab, der paa mekanisk Maade sættes i Bevægelse fra Maskinen, og som de i Fabrikken eller Værkstedet arbejdende Bøm og unge Mennesker ere udsatte for at komme i Berøring med enten under deres sædvanlige Syssel eller i Forbigaaende, skulle, saavidt Værkets eller Arbeidets Beskaffenhed tilsteder det, være sikkert indhegnede, og Indhegningen maa ikke bortfjærnes, saalænge Værket er i Bevægelse.

Børn og unge Mennesker maa ikke anvendes til at rense nogen Del af Værket i en Fabrik eller et Værksted, medens det er i Bevægelse.

§ 12.

Til at føre Tilsyn med, at de foranstaaende Bestemmelser efterleves, og til aarlig at undersøge Arbeidsvirksomheden paa de det Offentliges Tilsyn undergivne Arbeidssteder og de Forhold, der dermed staa i Forbindelse, ansættes af Indenrigsministeren tvende Arbeidsinspektører. - Disses Lønning samt de øvrige ved Tilsynet foranledigede Udgifter, dels til Reiser, dels til den overordnede Ledelse af Inspektørernes Virksomhed, fastsættes ved de aarlige Finantslove. - Tilsynets Virksomhed ordnes nærmere ved en af Indenrigsministeren given Forskrift, som offentliggjøres.

Tilsynet har aarlig til Indenrigsministeren at afgive en Beretning om sin Virksomhed og om alle de Fabrikker eller Arbeidssteder, der ere det Offentliges Tilsyn undergivne, hvilken Beretning derefter helt eller i Uddrag offentliggjøres ved Trykken og forelægges Rigsdagen.

§ 13.

Tilsynet har Adgang til enhver Del af de i § 1 nævnte Arbejdssteder til enhver Tid ved Dag eller Nat, naar Nogen sammesteds er sysselsat. Det er berettiget til at afæske Enhver, der forefindes i Fabrikken eller Værkstedet, eller som formodes at arbejde eller at have arbejdet der i Løbet af de sidste 3 Maaneder, Forklaringer. Det er berettiget til at undersøge de Registre, der i Henhold til denne Lov eller til de i Kraft af samme udgaaende Bestemmelser skulle føres, og de Bevisligheder, der skulle være tilstede i Fabrikken eller Værkstedet. Til Udførelse af sit Hverv er det berettiget til, om fornødent, at kræve Politiets Medhjælp.

§ 14.

Enhver, der til det i § 1 omhandlede Arbejde benytter Børn eller unge Mennesker, skal herom tilstille vedkommende Politiovrighed en skriftlig Meddelelse, der af denne indsendes til Arbejdstilsynet. De nærmere Regler herfor gives af Indenrigsministeren.

§ 15.

Enhver Arbejdsgiver, der imod denne Lovs foranstaaende Bestemmelser anvender noget Barn eller ungt Menneske til Arbejde, er for hver saaledes ulovlig sysselsat Person ifalden en Bøde af 5 indtil 100 Rd. Samme Bøde fastsættes for enhver anden Overtrædelse af de nævnte Bestemmelser, der ikke efter Lovgivningens almindelige Regler medfører højere Straf. Dog skal en Arbejdsgiver, der ikke har Næringsadkomst som Fabrikant, først være denne Lovs Straffebestemmelser underkastet, efterat det er blevet ham tilkendegivet, at hans Arbejdsvirksomhed er offentligt Tilsyn undergiven

§ 16.

Dersom noget Barn er blevet anvendt til Arbejde imod denne Lovs foranstaaende Bestemmelser, ere den Paagjældendes Forældre eller andre Foresatte ifaldne en Bøde af fra 2 til 10 Rd., naar det godtgjøres, at saadant ulovligt Arbejde er foregaaet med disses Vidende og Villie

§ 17.

Sager, der anlægges paa Grund af de ovenomhandlede Overtrædelser af denne Lov, og i hvilke Straffen ikke kan overstige Bøder, behandles som offentlige Politisager.

§ 18.

Alle Bøder, der udredes i Henhold til foranstaaende Bestemmelser, tilfalde "de Fattiges Kasse" for det Sogn, hvor Forseelsen er begaaet, i Kjøbenhavn Kommunens Kasse.

§ 19.

De i almindelig borgerlig Straffelov §§ 98 og 101 jfr. § 102 indeholdte Straffebestemmelser for Forbrydelser udøvede mod Embedsmænd skulle ogsaa komme til Anvendelse, naar de sammesteds omtalte Handlinger udøves mod det ovenfor omhandlede Tilsyn.

§ 20.

Et Uddrag af nærværende Lov, som dertil af Indenrigsministeriet kjendes gyldigt, saavel som de Forskrifter, der gives for at betrygge Lovgivningens Overholdelse eller Efterlevelsen af de det enkelte Arbejdssted vedkommende Bestemmelser, skulle tilligemed en Meddelelse om Arbeidsinspektørens Navn og Adresse opslaaes paa de i denne Lov omhandlede Arbejdssteder paa et for alle Arbejderne let tilgængeligt Sted.

§ 21.

Det paaligger Sundhedskommissionerne eller, hvor saadanne ikke findes, Stedets Politimester at føre Tilsyn med, at Fabrikker og større Værksteder holdes rene, have tilbørligt Luftskifte og ikke overfyldes med Arbeidere. Nærmere Bestemmelser i saa Henseende samt overhovedet med Hensyn til Iagttagelsen af de fornødne Foranstaltninger for at betrygge Arbeidernes Sundhedstilstand ville som hidtil være at give i de paagjældende Sundhedsvedtægter eller i Mangel deraf i særlige Politiforskrifter af Justitsministeriet efter forudgaaet Forhandling med Stedets Kommunalbestyrelse og Sundhedspoliti.

§ 22.

Denne Lov træder i Kraft 6 Maaneder efter, at det Nummer af Lovtidenden er udkommet, i hvilket den kundgjøres *). Dog kan Tilsynet ansættes fra et tidligere Tidspunkt, ligesom den i § 14 indeholdte Bestemmelse strax kan bringes til Udførelse.

Denne Lov gjælder ikke for Færøerne.

Hvorefter alle Vedkommende sig have at rette.

*) Dette Nummer udkom under 31te Mai 1873.
